

Správa o činnosti pedagogického klubu

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.1.1 Zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov
3. Prijímateľ	Gymnázium Augusta Horislava Škultétyho Veľký Krtíš
4. Názov projektu	Gramotnejšie gymnázium
5. Kód projektu ITMS2014+	NFP312011V632
6. Názov pedagogického klubu	Klub učiteľov zameraný na rozvoj prírodovednej gramotnosti
7. Dátum stretnutia pedagogického klubu	22.10.2020
8. Miesto stretnutia pedagogického klubu	Gymnázium Augusta Horislava Škultétyho Veľký Krtíš
9. Meno koordinátora pedagogického klubu	Miroslava Čopová
10. Odkaz na webové sídlo zverejnenej správy	www.gahsvk.edu.sk/gramotnost/

11. Manažérske zhrnutie:

prírodovedná gramotnosť, čitateľská gramotnosť, metódy a formy vyučovacieho procesu, medzipredmetové vzťahy

12. Hlavné body, témy stretnutia, zhrnutie priebehu stretnutia:

Program:

1. Úvod
2. Netradičné metódy a formy vo vyučovacom procese
3. Diskusia
4. Záver

1. Privítanie a oboznámenie členov klubu s témou stretnutia.
2. Analýza doposiaľ najviac využívaných metód a foriem vo vyučovacom procese ukázala to, že väčšina učiteľov používa viac tradičné metódy a formy vyučovania. V oblasti prírodovedných predmetov čoraz viac vystupuje do popredia nevyhnutnosť obmieňať viac metód a foriem a využívať aj netradičné formy vo vyučovacom procese. Medzi netradičné metódy a formy vo vyučovacom procese patrí projektové vyučovanie, skupinové a kooperatívne vyučovanie, problémové vyučovanie, bádateľské formy, zážitkové učenie, kde sú žiaci viac nútení spolupracovať, vytvárať hypotézy, navrhovať postupy riešenia problému, využívať poznatky, zručnosti a skúsenosti z viacerých predmetov. Projektové vyučovanie umožňuje učiteľovi aktívne zapojiť žiakov do poznávacieho procesu. Žiaci sú podnecovaní k tvorivosti, fantázii, k vnútornej motivácii. Pri tvorbe problémových situácií, ktoré majú žiaci vyriešiť, sa vychádza z bežného života. Z hľadiska kognitívnych cieľov problémové vyučovanie umožňuje rozvíjať tvorivé myslenie, uvedomovať si význam a zmysel poznávania. Žiaci sú vedení k samostatnej práci, k plánovaniu činností, učia sa niesť zodpovednosť za svoju prácu, prekonávať prekážky. Riešenie projektu má prispieť nielen ku vzdelávaniu žiakov, ale aj k utváraniu ich charakteru. Učia sa pracovať s informáciami, vyhľadávať ich z rôznych zdrojov, spracovať ich a prezentovať. V rámci skupinovej práce musia spolupracovať, komunikovať navzájom, prijímať názory ostatných členov skupiny a hodnotiť ich. Projekty môžu žiaci riešiť v škole alebo ako domáce projekty, môžu byť krátkodobé, t.j. napr. určené na 1 vyučovaciu hodinu, alebo dlhodobé - napr. na viac dní alebo mesiacov. Projekty môžu byť zamerané na jedného predmet alebo môžu využívať spojenie viacerých predmetov a tak rozvíjať medzipredmetové vzťahy. Projektové vyučovanie sa vyznačuje bádateľsko - výskumnickým charakterom, čo sa v rámci prírodovedných predmetov dá veľmi dobre uplatniť pri vyučovaní. Skupinové vyučovanie je organizačná forma výučby, pri ktorej sa vytvárajú malé skupiny žiakov (3 – 5 členné), ktoré spolupracujú pri riešení spoločnej úlohy. Medzi jeho členmi sa rozvíjajú sociálne interakcie. Chovanie jednotlivca je v ňom riadené ako spoločenským cieľom, tak i chovaním členov skupiny. Kladné momenty skupinového vyučovania vidieť v tom, že si žiaci navzájom pomáhajú, že sa uplatňujú i pasívni a menej výkonní žiaci, žiaci nespeli, ktorí sa vo väčšom kolektíve neodvážia zaujať vlastné stanovisko. Práca v skupine prispieva k rozvíjaniu vlastností ako ochota k spolupráci, zodpovednosť, kritickosť, tolerancia k mysleniu druhého, vlastná iniciatíva žiaka. Cieľom kooperatívnych aktivít v škole je pomôcť žiakovi rozvíjať schopnosť pozeráť sa na problém očami druhých, brať do úvahy iné názory, rozlišovať problémy, ktoré môžu vyriešiť samostatne a ktoré vyžadujú spoluprácu, schopnosť modifikovať stanovené pravidlá formou diskusie a tiež konať tak, aby bol dosiahnutý spoločný cieľ. Prostredníctvom kooperatívneho vyučovania sa učia žiaci spolupracovať, komunikovať a vzájomne sa hodnotiť. Kooperatívnym vyučovaním sa znižuje úroveň strachu a stresu žiakov, objavuje sa menej disciplinárnych ťažkostí. Pri problémovom vyučovaní učiteľ stavia žiaka pred úlohy, ktoré musí riešiť sám. Žiak akoby sám objavoval poznatky, prvky systému a vzťahy medzi nimi. Podmieňuje sa tvorivé myslenie žiaka a schopnosť aplikovať teoretické poznatky do praktickej roviny. Problémové vyučovanie možno realizovať prostredníctvom metód: problémový výklad,

heuristická metóda a výskumná metóda. Problémový výklad je pre žiakov školou myslenia. Ak sa majú žiaci naučiť samostatne tvorivo myslieť, treba im ukázať, ako tvorivé myslenie prebieha, a v tom spočíva podstata problémového výkladu. Učiteľ ukazuje, ako problém vo vede vznikol, analyzuje spôsob riešenia problému v jeho skutočných protikladoch, poukazuje na myšlienkový postup vedcov pri jeho riešení. Žiaci sledujú logiku riešenia problému a tým si osvojujú jednotlivé etapy riešenia problému v jeho celostnej, komplexnej podobe. Problémový výklad sa konkretizuje najmä metódou výkladu, spojenou s metódou demonštrovania a pozorovania. Pri heuristickej metóde sa žiaci aktívne zúčastňujú na objavovaní nových poznatkov, metód práce, t.j. na osvojovaní si učiva. Neriešia samostatne celé úlohy, ale len ich časti. Úlohou žiaka je pozorne vnímať úlohu, premyslieť si jej podmienky, riešiť časť úlohy pri využívaní doterajších vedomostí, kontrolovať svoje riešenie, zdôvodniť postup svojej činnosti a svoje konanie. Pritom však činnosť plánuje a organizuje učiteľ, študenti neriešia samostatne celé úlohy, ale len ich časti - etapy, kroky riešenia. Heuristická metóda sa môže realizovať metódou riešenia úloh, rozhovorom, demonštrovaním, prácou s knihou, didaktickými hrami a pod. O výskumnej metóde v rámci školy hovoríme vtedy, keď žiaci riešia problémy, ktoré veda už vyriešila a nové sú len zo subjektívneho hľadiska žiakov. Riešenie úloh prostredníctvom výskumných metód je zložené z jednotlivých etáp výskumného procesu. Žiak by mal prejsť všetkými etapami:

- pozorovanie a štúdium faktov a javov,
- vymedzenie problémov a ich ujasnenie,
- formulovanie hypotéz,
- zostavenie výskumného plánu,
- spracovanie plánu na dopĺňanie údajov súvisiacich so skúmanými javmi,
- formulácia získaných údajov,
- previerka riešenia,
- praktické závery o možnom a nutnom použití získaných poznatkov.

Metódy problémového vyučovania sú časovo náročnejšie jednak na prípravu a jednak aj na realizáciu a tiež sa tu vyskytujú problémy s rozdielnou schopnosťou žiakov riešiť problémy.

Zážitková pedagogika sa líši od tradičnej tým, že učiteľ najprv žiakov zapája do riešenia problémov alebo do rôznych aktivít a potom spoločne hodnotia tieto zážitky a skúsenosti. Na základe vlastných zážitkov a skúseností si žiaci vytvárajú nové zručnosti, postoje i spôsoby myslenia. Pedagógovia volia aktivity a zaujímavé hry, prostredníctvom ktorých sa snažia deti vtiahnuť do hľadania rôznych pokladov, dokazovania chemických látok, objasňovania fyzikálnych javov, spoznávania fauny a flóry, fungovania technických zariadení a robotov či možností recyklácie materiálov.

3. Diskusia – priebežne každý vyučujúci priblížil ostatným členom svoje netradičné metódy a formy, ktoré využíva vo vyučovaní svojho predmetu. Vzájomne si vymieňali rady a skúsenosti pri aplikovaní jednotlivých metód a foriem vo vyučovacom procese.
4. Poďakovanie za účasť a ukončenie stretnutia.

13. Závěry a odporúčania:

Zaradenie netradičných foriem vyučovania prírodovedných predmetov by mal zvýšiť u žiakov záujem o tieto predmety. Netradičné metódy, ktoré vyžadujú dlhšiu časovú prípravu a realizáciu je možné uplatniť aj v mimoškolských aktivitách (krúžky, príprava na olympiádu a pod.).

14. Vypracoval (meno, priezvisko)	Ivana Drdošová
15. Dátum	22.10.2020
16. Podpis	
17. Schválil (meno, priezvisko)	Jaroslav Horváth
18. Dátum	25.9.2020
19. Podpis	

Príloha:

Prezenčná listina zo stretnutia pedagogického klubu

Príloha správy o činnosti pedagogického klubu

Prioritná os:	Vzdelávanie
Špecifický cieľ:	1.1.1 Zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov
Prijímateľ:	Gymnázium Augusta Horislava Škultétyho, Školská 21, Veľký Krtíš, 990 01
Názov projektu:	Gramotnejšie gymnázium
Kód ITMS projektu:	NFP312011V632
Názov pedagogického klubu:	Klub učiteľov zameraný na rozvoj prírodovednej gramotnosti

PREZENČNÁ LISTINA

Miesto konania stretnutia:

Dátum konania stretnutia: 22.10.2020

Trvanie stretnutia: od 13:40 hod do 15:40 hod

Zoznam účastníkov/členov pedagogického klubu:

č.	Meno a priezvisko	Podpis	Inštitúcia
1	Miroslava Čopová		Gymnázium AHŠ Veľký Krtíš
2	Jaroslav Horváth		Gymnázium AHŠ Veľký Krtíš
3	Miroslav Sokol		Gymnázium AHŠ Veľký Krtíš

4	Sylvia Melišková		Gymnázium AHŠ Veľký Krtíš
5	Darina Kortišová		Gymnázium AHŠ Veľký Krtíš
6	Ivana Drdošová		Gymnázium AHŠ Veľký Krtíš

Meno prizvaných odborníkov/iných účastníkov, ktorí nie sú členmi pedagogického klubu a podpis/y:

č.	Meno a priezvisko	Podpis	Inštitúcia